

Nöromiyotoni: 2 Olgı Sunumu

Neuromyotonia: Two Case Reports

Ümit Zanapaloğlu*   Murat Özçelik**   Ufuk Şener**
Necvan Önal***   Yaşar Zorlu**

* Karşıyaka Devlet Hastanesi, İzmir

** İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

*** Çankırı Devlet Hastanesi, Çankırı

ÖZET

Nöromiyotoni kas krampları, psödomiyotoni, miyokimi ve kas güçsüzlüğüne neden olan spontan ve sürekli kas lifi aktivitesi ile karakterize bir hastalıktır. Birçok nöromiyotoni hastasında bozukluk kazanılmıştır. Otoimmun veya paraneoplastik neden siktir. Myastenia gravis, tirotoksikozis, sistemik skleroz, inflamatuar demiyelizan nöropatiler, timoma, bronşial karsinom ve küçük hücreli akciğer kanseri ile ilişkili olabilir. Tanısal açıdan önemli EMG (Elektromiyografi) bulguları istirahat sırasında görülen doublet, triplet, multiplet özellikli motor ünit deşarjlarıdır. Bu yazda 18 yaşındaki kadın ve 43 yaşındaki erkek hasta yaygın miyokimik özellikteki istem dışı hareketleri, iğne EMG'lerinde doublet, triplet, multiplet özellikli motor ünit boşalımları olan iki Isaac sendromlu hasta sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nöromiyotoni, miyokimi, potasyum kanalopatileri, periferik sinir hiperekstabilitesi

SUMMARY

Neuromyotonia is characterized by spontaneous and continuous muscle fiber activity leading to muscle cramps, pseudomyotonia, myokymia and weakness. In most neuromyotonia patients, the disorder is acquired. An autoimmune or paraneoplastic origin is common. Myastenia gravis, thyrotoxicosis, systemic sclerosis, inflammatory demyelinating neuropathies, thymoma, bronchial carcinoma and small cell lung cancer may be associated. Diagnostically important EMG findings are doublet, triplet, multiplet myokymic motor unit discharges at resting state. In this report we presented 18 years old woman and 43 years old man with Isaac's syndrome who had myokymia and typical doublet-triplet-multiplet discharges in needle Electromyography.

Key Words: Neuromyotonia, myokymia, potassium channelopathy, peripheral nerve hyperexcitability

Başvuru tarihi: 26.06.2006

İzmir Tepecik Hast Derg 2006;16(2):101-104

Nöromiyotoni uykuda da devam eden jeneralize miyokimi, sürekli kas aktivitesi nedeniyle ekstremitelerde anomal postür gelişmesi, kas gevşemesinde gecikme, kramplar ve aşırı terleme ile karakterize progresif bir hastalıktır (1). Hastalığın tanısında önemli yeri olan EMG bulguları ise fasikülasyonlar, pseudomyotoni ve "doublet", "triplet" veya "multiplet" özellikteki miyokimik boşalımlardır (2,3).

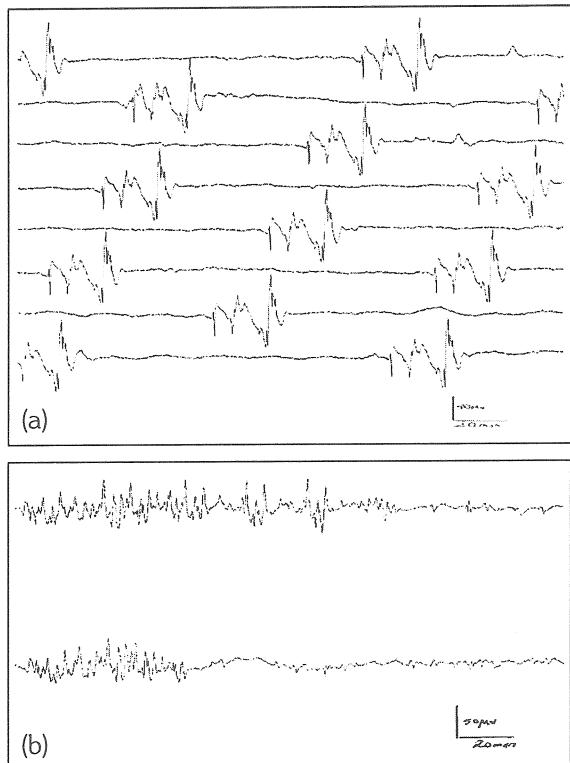
Edinsel ve herediter polinöropatiler, radyasyon pleksopatisi, akciğer kanseri, myastenia gravis, tirotoksikoz, timoma gibi hastalıklarla birlikte görülmeye rağmen sıklıkla idiopatik olarak gelişir (2,4,5). Voltaja bağlı potasyum kanallarına karşı antikor geliştiğinin gösterilmesi hastalığın otoimmun kaynaklı olduğunu düşündürmektedir (6,7). Plazma değişimine yanılı olmasının ve hastaların plazma IgG antikorlarının farelere

enjekte edilmesiyle asetilkolin (ACh) salınınının artması otoantikorların rolünü desteklemektedir (8). Antikorlar potasyum kanallarını bloke ederek kanalların yavaş aktivasyonuna ve miyelinize sinir liflerinde repetitif ateşlenmeye neden olmaktadır (2,8,9).

Bu yazida nöromiyotoni tanısı konulan iki olgunun klinik ve elektrofizyolojik bulguları sunulmuştur.

OLGU 1

18 yaşında erkek olgu 3 yıl önce her iki alt ekstremitesinde başlayan ve daha sonra üst ekstremitelerine yayılan seyirme şeklinde istem dışı hareketler, uyuşma ve güçsüzlük şikayeti ile başvurdu. Hasta bu yakınmaları ile eş zamanlı olarak başlayan ekstremitete kaslarında gevşeme güçlüğü ve terlemesinde artış olduğunu belirtmekteydi. Bu yakınmaları giderek artan olgu son birkaç aydır yürüme güçlüğü çekmeye başlamıştı. Hastanın öz ve soy geçmişinde özellik yoktu. Fizik bakısında hiperhidroz dışında anormal bulgu saptanmadı. Nörolojik bakısında ise alt ekstremitete kaslarında daha belirgin olmak üzere yaygın Miyokimik özellikte istem dışı hareketler gözlendi. Bu hareketler fizik aktivite sonrası artmakta ve uykuda da sürmektedir. Ek olarak her iki alt ekstremitete plantar fleksiyonunda güçsüzlük saptandı. Üst ekstremitelerde derin tendon refleksleri (DTR) azalmış olarak alınırken alt ekstremitelerde alınamadı. Hastanın diğer nörolojik bulguları normaldi. Tam kan sayımı, sedimentasyon hızı, karaciğer ve böbrek fonksiyon testleri, kan şekeri, lipid profili, serum elektrolit düzeyleri ve tiroid fonksiyon testleri normal sınırlardaydı. İğne EMG'de istirahat sırasında "doublet-triplet-multiplet" özellikle motor ünit boşalımları ve pseudomiyotonik boşalımlar izlendi. Sinir iletim çalışmasında ise periferik sinirlerinin motor iletim hızlarında yavaşlama saptanması polinöropati ile uyumlu olarak değerlendirildi (Şekil 1a, 1b). Repetitif stimülasyon ile dekremental cevap alınmadı. Bu elektrofizyolojik bulgular ile nötomiyotoni tanısı konulan olguya etiyolojinin belirlenmesi için kas enzim düzeyleri (kreatin fosfokinaz, laktik dehidrogenaz), timus bilgisayarlı tomografisi

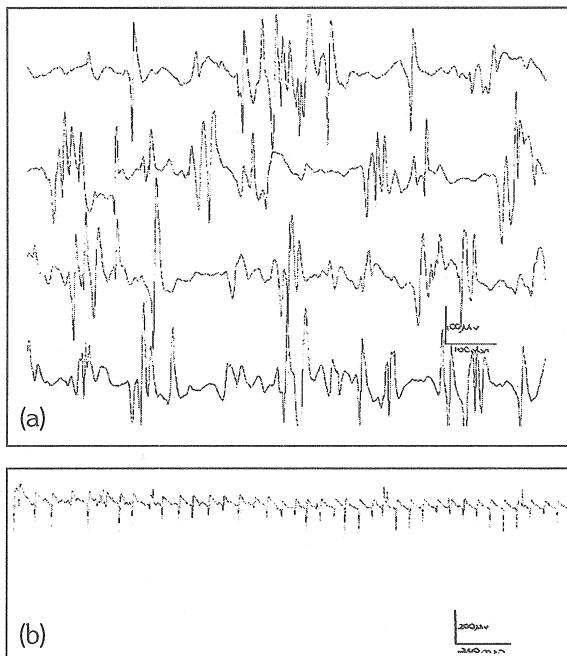

Şekil 1. Hastanın tibialis anterior kasından istirahat sırasında yapılan iğne EMG'sinde; a) "multiplet" motor ünit boşalımları, b) Pseudomiyotonik boşalımlar.

(Timus BT), asetilkolin reseptör antikor düzeyi (ACh res Ab), akciğer grafisi, batın ultrasonografisi (Batın USG), tümör belirleyiciler (alfa fotoprotein, karsinoembriyojenik antijen, CA19-9, CA15-3, CA125) ve romatolojik testler (ASO, CRP, ESR, p-ANCA, c-ANCA, ANA, RF) çalışıldı ve tümü normal olarak değerlendirildi. Beyin omurilik sıvısında (BOS) protein düzeyi 42 mg/dl, IgG indeksi 1.84 idi. Kas biopsisi normal olarak değerlendirildi. Olguya fenitoin 200 mg/gün başlandı. 5 ay sonra yapılan kontrol muayenesinde istemsiz hareketler ve kas spazmlarının belirgin olarak azalmış olduğu görüldü.

OLGU 2

43 yaşında kadın olgu 17 yıl önce başlayan yürüme güçlüğü ve istem dışı kas seyirmeleri nedeni ile araştırılmış ve nöromiyotoni tanısı konulmuştur. Olgu bu şikayetlerinin giderek artması ve özellikle efor ile artan agrılı kas spazmları nedeni ile hastanemiz polikliniğine başvurmuştur. Özgeçmiş ve soygeçmişinde özellikle

Şekil 2. Hastanın tibialis anterior kasından istirahat sırasında yapılan iğne EMG'sinde; a) "Doublet-multiplet" motor ünit boşalımları, b) Pseudomiyotonik boşalımlar.

yoktu. Fizik bakışı hiperhidroz dışında normaldi. Nörolojik bakıda tüm ekstremitelerde kaslarında istemsiz seyirmeler görüldü. Özellikle alt ekstremitelerde belirgin olmak üzere kaslarda atrofi vardı. DTR'leri azalmış olarak alındı. Ekstremitelerde distallerde belirgin olmak üzere tüm kaslarda değişik derecelerde güç kaybı saptandı. Her iki üst ekstremitede ulnar deviasyon gelişmişti. Hastanın diğer nörolojik bulguları normaldi. İğne EMG'sinde istirahatte ortaya çıkan "doublet-triplet" özellikle motor ünite boşalımları ve pseudomiyotonik boşalımlar izlendi. Sinir iletim hızları normaldi. Repetitif uyarılarda dekremental cevap alınmadı (Şekil 2a, 2b). Tüm hematolojik, biyokimyasal ve görüntüleme testleri normal sınırlardaydı. BOS protein düzeyi 40, IgG indeksi 1.82 olarak değerlendirildi. Kas biopsisi normaldi. Olguya fenitoin 200 mg/gün başlandı. 5 ay sonra yapılan kontrolünde nörolojik bakısında değişiklik saptanmadı.

TARTIŞMA

Her iki olguda da ağrılı kramplar, kas gevşemesinde gecikme ve jeneralize miyokitoni mevcuttu. Hastalık süresi uzun olan ikinci hastada her iki elde ulnar deviasyon ve yaygın kas atrofisi gelişmişti. Kronik evrede sıkılıkla kas atrofisi görülmekte ise de atrofi daha nadir bir bulgudur. Hastaların her ikisinde de iğne EMG'de nöromiyotoni için tipik bulgular saptandı. Bu anormal deşarjların motor sinir terminalinin presinaptik bölümünden kaynaklandığı düşünülmektedir (2,10).

Birinci olgumuzda motor tutuluşun belirgin olduğu polinöropati saptandı. Polinöropati ile gi- den olgularda motor sinirlerde iletim yavaşlaması, M-yanıtı amplitüd düşüklüğü veya uzamış distal motor latans ile birlikte ard boşalmış M-yanıtları görülebilir. Isaac sendromu hariç diğer kanalopatilerde motor ve duysal sinir iletim hızları, distal latanslar ve M-yanıtları normaldir.

Literatürde de nöromiyotoninin edinsel ve herediter polinöropatiler, tirotoksikoz, timoma, akciğer kanseri, miyastenia gravis gibi klinik tabollarla birlikte olabileceği bildirilmiştir (5,7,11). Nöromiyotonisi olan bazı olgularda ACh reseptör antikorlarının varlığı, BOS'da oligoklonal band pozitifliği ve protein içeriğinin artması, klinik tabloya kanserin eşlik etmesi ve bazı olguların plazmaferez ve immunglobulin tedavisine yanlıtlı olması hastalığın otoimmun temelini desteklemektedir (1,7). Yakın yıllarda yapılan çalışmalarla voltaja bağlı potasyum kanallarına karşı antikor geliştiği saptanmıştır (6-8). Bu antikorlar ülkemizde çalışılamamaktadır. Kas biopsisinde miyogenik ve nörogenik değişiklikler görülebilmekle birlikte her iki hastada da normal olarak değerlendirilmiştir (12).

Nöromiyotoni sıklıkla iyi prognozu olup hastaların %70'inde karbamazepin veya fenitoine yanıt alınmaktadır. Bazı olgularda spontan remisyon gelişebilmektedir (1,6). Fenitoin sodyum iyon akımının azalmasını direkt olarak sağlarken, karbamazepin sinir membranlarına sodyumun girişini azaltarak etkili olur. Antikor aracılı mekanizma ile geliştiği düşünülen olgularda ise plazma değişimi, IVIg ve immunsupresif ilaçlar yararlı olabilmektedir (6,8,13). IVIg tedavisine yanıt alınamayıp ardından yapılan plazma değişimi tedavisine yanıt veren olgular bildirilmiştir. Literatürde plazma değişimi ve IVIG tedavi-

sinin sonuçlarının vurgulandığı placebo, çift kör, kontrollü çalışmalara rastlanmamıştır.

Hastalık süresi kısa olan hastamızda fenitoine iyi cevap alınırken diğerinde değişiklik gözlenmemiştir. İkinci olgumuzun hastalık süresinin çok uzun olması ve atrofilerin gelişmiş olması nedeniyle fenitoine yanıt alınamamasına rağmen plazma değişimi veya immunsupresif ilaçların kullanılması düşünülmemiştir.

Bu iki olgu nadir görülen nöromiyotoni sendromunun klinik ve elektrofizyolojik bulguları ile tedaviye yanılılığının tartışılması amacıyla sunulmuştur.

KAYNAKLAR

1. Dönmez B, Çakmur R, Yuluğ B. Nöromiyotoni: Olgu Sunumu. *Parkinson Hast ve Hareket Boz Der* 2001; 4:2:96-9.
2. Newsom-Davis J, Mills KR. Immunological associations of acquired neuromiyotonia (Isaac's syndrome). *Brain* 1993;116:453-9.
3. Hosakawa S, Shinoda H, Sakai T, Kato M, Kuroiwa Y. Electrophysiological study on limb myokymia in three women. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 1987; 50:877-81.
4. Hart IK. Acquired neuromiyotonia: a new autoantibody-mediated neuronal potassium channelopathy. *Am J Med Sci* 2003;319:209-16.
5. Mygland A, Vincent A, Newsom-Davis J, Kaminski H, Zorzato F, Agius M, et al. Autoantibodies in thymoma-associated myastenia gravis with myositis or neuromiyotonia. *Arch Neurol* 2000; 57:527-31.
6. Shillito P, Moleneck PC, Vincent A, Leys K, Zheng W, Van den Berg RJ et al. Acquired neuromiyotonia: evidence for autoantibodies directed against K⁺ channels of peripheral nerves. *Ann Neurol* 1997; 38:714-22.
7. Vernino S, Auger RG, Emslie-Smith AM, Harper CM, Lennon VA. Myastenia, thymoma, presynaptic antibodies, and a continuum of neuromuscular hyperexcitability. *Neurology* 1999;53:1233-9.
8. Sinha B, Vincent A. Autoimmune aetiology for acquired neuromiyotonia (Isaac's syndrome). *Lancet* 1991;338:75-7.
9. Jamieson PW, Katirji MB. Idiopathic generalized myokymia. *Muscle & Nerve* 1994;17:42-51.
10. Vincent A. Understanding neuromiyotonia. *Muscle & Nerve* 2000;23:655-7.
11. Hahn AF, Parkes AW, Bolton CF. Neuromiyotonia in hereditary motor neuropathy. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 1991;54:230-5.
12. Tunçbay T, Böülükoğlu S, Kutay F, Evinç A, Ünür R. Devamlı kas aktivitesi, miyokimi, miyotoni, atrofi ve hiperhidroz sendromu olgusu. *Cerrahpaşa Tıp Fak. Derg* 1980;11:413-7.
13. Alessi G, De Reuck J, De Bleecker J, Vancayzeele S. Succesful immunoglobulin treatment in a patient with neuromiyotonia. *Clin Neurol Neurosurg* 2000; 102:173-5.
14. Ishii A, Hayashi A, Ohkoshi N, Okuni E, Maeda M, Ueda Y, Ishii K, Arazaki K, Mizusawa H, Shoji S. Clinical evaluation of plasma exchange and high dose intravenous immunoglobulin in a patient with Isaac's syndrome. *JNNP* 1994;57:840-2.

Yazışma adresi:

Dr. M. Murat ÖZÇELİK
İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Nöroloji Kliniği, Yenişehir – İzmir
Tel: 0 232 4330810 (2203)
e-posta: mmuratm67@hotmail.com
